

N:o 63.

Ank. till Riksd. kansli den 15 april 1898 kl. 2 e. m.

Memorial, i anledning af kamrarne skiljaktiga beslut beträffande viss del af lagutskottets utlåtande n:o 50, i anledning af dels Kongl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse af §§ 11, 21, 59 och 73 i förordningen om kommunalstyrelse på landet, dels ock åtta med anledning af berörda proposition afgifna motioner.

I utlåtande n:o 50, i anledning af dels Kongl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse af §§ 11, 21, 59 och 73 i förordningen om kommunalstyrelse på landet, dels ock åtta med anledning af berörda proposition afgifna motioner, hemstälde lagutskottet att Riksdagen, med afslag å samliga förenämnda motioner, måtte bifalla Kongl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

Enligt från kamrarne ankomna protokollsutdrag har Första Kammaren godkänt denna utskottets hemställan, hvaremot Andra Kammaren beslutit att, med godkännande af Kongl. Maj:ts förevarande framställning i öftright, bifalla en af herr N. Nilsson afgiven, utskottets betänkande vidfogad reservation, deri föreslagits, att Riksdagen måtte besluta, att § 11 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862 skulle erhålla följande förändrade lydelse:

»Röstvärdet skall beräknas efter det en hvor röstegande åsatta fyrktal; dock må ej af aktiebolag rösträtt utövas för mera än en tjugandedel och af annan röstberättigad för mera än en tiondedel af kommunens hela fyrktal, eller i något fall för högre röstetal än det, som motsvarar ett tusen fyrkar.

Der för deltagande i sådana besvär, som åligga alla, hvilka inom kommunen erlägga kommunalutskylder, annan grund, än den för utgörande af kommunalutskylder i allmänhet gällande, finnes särskildt stadgad, skall

röstvärdet vid beslut öfver ärenden, som röra sådana besvär, beräknas efter den särskildt bestämda grunden».

Sistnämnda paragraf hade, enligt Kongl. Maj:ts ofvanberörda proposition, följande lydelse:

»Röstvärdet skall beräknas efter det en hvor röstegande åsatta fyrktal; dock må ej af aktiebolag rösträtt för andra beskattningsföremål än jordbruksfastighet utöfvas för mera än en tjugondedel af kommunens hela fyrktal. Ej heller må någon rösta för högre röstetal, än som sammanlagt tillkommer öfriga röstegande inom kommunen.

Der för deltagande i sådana besvär, som åligga alla, hvilka inom kommunen erlägga kommunalutskylder, annan grund, än den för utgörande af communalutskylder i allmänhet gällande, finnes särskildt stadgad, skall röstvärdet vid beslut öfver ärenden, som röra sådana besvär, beräknas efter den särskildt bestämda grunden.»

Mellan kamrarnes beslut föreligga alltså väsentliga skiljaktigheter, först och främst derutinnan, att Andra Kammaren beslutit en allmän begränsning af den kommunala rösträtten dels genom ett relativt maximum af en tiondedel af kommunens hela fyrktal, dels och genom ett absolut röstmaximum af 1,000 fyrkar, medan Första Kammaren såsom den enda allmänna begränsningen af den kommunala rösträtten beslutit införande af bestämmelse derom, att ej någon må rösta för högre röstetal än som sammanlagt tillkommer öfriga röstegande inom kommunen.

Även i fråga om begränsningen af aktiebolagens rösträtt inom kommunen förete kamrarnes beslut sins emellan skiljaktigheter, i det att Första Kammaren ansett denna begränsning böra afse endast andra beskattningsföremål än jordbruksfastighet, medan Andra Kammaren beslutit nämnda begränsning utan inskränkning till vissa beskattningsföremål.

Vid öfvervägande, huruvida mellan kamrarnes skiljaktiga beslut sammanjemkning må kunna åvägabringas, har utskottet ansett en sådan lämpligen kunna ske samt en tillfredsställande lösning af förevarande fråga vinnas derigenom, att Andra Kammaren dels biträder Första Kammarens beslut, att den för aktiebolag ifrågasatta begränsningen till en tjugondedel af kommunens fyrktal skall ega rum blott i afseende af andra beskattningsföremål än jordbruksfastighet, dels frånträder sitt beslut om införande af absolut röstmaximum, dels och biträder Första Kammarens beslut derom, att rösträtt ej må af någon utöfvas för högre röstetal än som sammanlagt tillkommer öfriga röstegande inom kommunen, samt att Första Kammaren biträder Andra Kammarens beslut om ett allmänt relativt maximum af en

tiondedel af kommunens hela fyrktal. Derest detta sammanjemkningsförslag af kamrarna gillas, blir en mindre ändring af det till 59 § hörande formulär erforderlig.

Utskottet får alltså i sammanjemkningsändamål hemställa,

1:o) att kamrarne måtte
dels, hvardera med fränträdande af sitt beslut be-
träffande § 11 i förordningen om kommunalstyrelse på
landet, antaga följande lydelse af berörda paragraf:

Röstvärdet skall beräknas efter det en hvor röst-
egande åsattra fyrktal, dock med iakttagande deraf: att
ej någon må utöfva rösträtt för mer än en tiondedel af
kommunens hela fyrktal; att af aktiebolag rösträtt för
andra beskattningsföremål än jordbruksfastighet ej må
utöfvas för mera än en tjugondedel af kommunens hela
fyrktal; samt att ej någon må rösta för högre röstetal
än som sammanlagt tillkommer öfriga röstegande inom
kommunen.

Der för deltagande i sådana besvär, som åligga alla,
hvilka inom kommunen erlägga kommunalutskylder,
annan grund, än den för utgörande af communalut-
skylder i allmänhet gällande, finnes särskildt stadgad,
skall röstvärdet vid beslut öfver ärenden, som röra så-
dana besvär, beräknas efter den särskildt bestämda
grundens;

dels ock, med fränträdande af hvad kamrarne förut
beslutit i fråga om lydelsen af det till § 59 hörande for-
mulär, besluta den lydelse af detta, som den vid detta
memorial fogade bilaga utvisar.

Slutligen och under förutsättning att kamrarne bifalla hvad utskottet
under 1:o) här ofvan föresagit, får utskottet hemställa om kamrarnes för-
klarande,

2:o) att Riksdagen, som funnit Kongl. Maj:ts ifråga-
varande proposition icke kunna i oförändradt skick bi-
fallas, för sin del antagit

L a g

angående ändrad lydelse af §§ 11, 21, 59 och 73 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862

af den lydelse kamrarnes, i anledning af utskottets hemställan ej mindre i utlåtandet n:o 50 än äfven i detta memorial, fattade sammanstämmande beslut utvisa.

Stockholm den 15 april 1898.

På lagutskottets vägnar:

CARL B. HASSELROT.

Formulär litt. A.

Fyrktalslängd för

P e r s o n e r .	F a s t i g h e t e r .
Prosten N. N.	Skrintorp n:o 2, stom $\frac{1}{2}$ mantal, Kyrktomta n:o 1, skatte, 1 mantal ...
Landbonden Sven Persson ..	Lugnås n:o 1, pastorseställe, 1 mantal
Anders Svenson	Berga, 1 mantal, Brunby utjord
Skomakaren N. N. å Vantinge	
Landbrukaren N. N.	Mora kungsladugård, 1 mantal
N. N. aktiebolag	Utby n:o 1, 3 mantal, Utby ångsåg
Major N. N.	Glittringe säteri, 11 mantal, Ys qvarn
O. s. v.	
	Summa

Nordbo den 2 december 1898.

På kommunalnämndens vägnar:

N. N.

Ordförande.

Nordbo socken år 1898.

Bevilling enligt förordningen angående bevilling af fast egendom samt af inkomst.							Påfördt fyrtal			Anmärkningar.	
								Summa.			
Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.				
12	—	—	—	—	—	16	—	120	—	160	280
9	60	—	—	—	—	—	—	96	—	—	96 i konkurstillstånd.
12	—	1	80	—	—	—	—	120	18	—	138
—	—	—	—	—	—	50	1	—	—	5	10 oguldnas kommunalutskylder.
18	—	—	—	—	—	—	—	180	—	—	180 taxeringsvärde 30,000 kronor.
54	—	—	—	100	—	300	—	540	—	1,000	3,000 4,540 röstar för 1,340 fyrtar.
480	—	—	—	22	—	80	—	4,800	—	220	800 5,820 röstar för 1,600 fyrtar; rösträtten öfvergått till nuv. egenaren N. N., mantalsskrifven i N.N.socken(kommunalstämma-protokoll den $\frac{1}{4}$ 1899).
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16,000 $\frac{1}{6} = 1,600$; $\frac{1}{20} = 800$.

Att förestående fyrtalslängd blifvit i kommunalstämma denna dag granskad och godkänd, betygas Nordbo den 18 december 1898.

N. N.

Stämmans ordförande.

N. N.

N. N.

Reservation

af herrar *Fröberg, Lundström och Lindgren.*

Herrar *C. F. Pettersson* och *Rudebeck* hafva begärt få antecknadt, att de, den senare på grund af sjukdom, icke deltagit i ärendets slutliga behandling inom utskottet.